

Assignatura: COMPTABILITAT DE COSTOS Curs: 3r 1992 - 93

PROGRAMA

Grup (Matí)	Professor	Grup (Tarda)	Professor
A	P. Nicolás	C1	A. Llorens
B	A. Amorós	C2	B. Felip

RESUM TEMATIC

L'assignatura estudia bàsicament el que implica en cada cas la determinació dels costos unitaris dels diferents articles o serveis produïts per una empresa i, especialment, la utilització d'aquestes informacions - així com del propi anàlisi previ dels diferents tipus de costos que exigeix lo anterior - com a instrument de guia per a la gestió de l'empresa. Es pot dir que es tracta doncs d'una temàtica a caball entre l'anàlisi econòmica de l'empresa i la Comptabilitat.

En la primera part tracta de la determinació dels costos comptables o històrics. Més concretament, s'estudien els diferents costos per naturalesa, les diferents possibilitats en quant a la imputació d'aquests a les diferents àrees, seccions o funcions productives de l'empresa; i les possibilitats en quant a criteris i sistemes d'imputació final dels costos a cada un dels bens produïts.

Finalment, també s'analitza l'utilització del costos històrics com a eina en el procés de presa de decisions a curt termini.

En la segona part s'introdueix l'estructura conceptual de les previsions, que es materialitzaran mitjançant el "Pressupost", i es desenvolupa l'anàlisi i càlcul dels costos "estandars" o precalculats, posant un émfasi especial en la determinació de les desviacions bàsiques i sobre tot l'anàlisi (desglos) de les desviacions elementals, com informació econòmica-comptable bàsica per a una correcta gestió de l'empresa.

PROGRAMA

PART I

1.- COMPTABILITAT ANALITICA VS COMPTABILITAT GENERAL

- 1.1. Comptabilitat Analítica vs. Comptabilitat General.
- 1.2. Concepte, funcions i objectius de la Comptabilitat Analítica.
- 1.3. La Comptabilitat de Costos.
 - a) Concepte del Cost.
 - b) Funcions productives de l'empresa.
 - c) Imputació dels costos a cada funció productiva.
- 1.4. Esquema comptable bàsic.
- 1.5. Enllaç amb la comptabilitat general: mètode monista o mètode dualista.

2.- CLASSIFICACIO DELS COSTOS

- 2.1. Agrupació dels costos a la comptabilitat:
 - a) Costos per naturalesa.
 - b) Costos per destí, lloc o funció.
- 2.2. Costos directes o indirectes.
- 2.3. Costos fixos o variables.
- 2.4. Costos de subactivitat.
- 2.5. Costos d'oportunitat.
- 2.6. Costos controlables i no controlables.

3.- ALTERNATIVES BASIQUES D'IMPUTACIO DE COSTOS I LA SEVA RELACIO AMB LES FORMES D'ESTRUCTURAR EL COMPTE DE RESULTATS

- 3.1. Alternatives bàsiques d'imputació.
- 3.2. El Full Cost Industrial.
- 3.3. El Direct Cost.
- 3.4. Comparació entre F.C. i el D.C.; el valor de las Er
- 3.5. Variants del F.C. i el D.C.
 - 3.5.1. L'estructura marginal.
 - 3.5.2. La imputació racional.
 - 3.5.3. El Full Cost Total.
- 3.6. Impacte en l'esquema comptable bàsic.
- 3.7. La relació cost-volum-benefici (P.M.)

4.- DETERMINACIO DE COSTOS UNITARIS

- 4.1. L'estructura del Cost Unitari.
- 4.2. Imputació global o per blocs. Alternatives més freqüents.
- 4.3. Imputació dels costos considerats directes.
 - a) Costos de Matèries Primes.
 - b) Costos de funcionament.
- 4.4. Imputació dels costos de funcionament considerats indirectes: Costos de Compres.

- 4.5. Imputació dels costos de funcionament considerats indirectes: Costos de Producció.
 - a) Mètode dels "Suplements".
 - b) Mètode de les "Unitats d'Obra".
 - c) Mètode de les "Equivalències".
- 4.6. Impacte en l'esquema comptable bàsic del tractament donat a la imputació de costos directes/indirectes.

5.- COMPTABILITAT INETERNA DE SECCIONS.

- 5.1. Les seccions com a eina de càlcul i control.
- 5.2. Definició i determinació de les "Seccions Homogènies".
 - a) Concepte de "Secció Homogènia" industrial.
 - b) Seccions principals i seccions auxiliars.
 - c) Seccions no industrials.
- 5.3. L'estadística de costos.
 - a) L'assignació dels costos per naturalesa a les seccions.
 - b) Liquidació de l'estadística de costos.

6.- FORMES ALTERNATIVES D'ACUMULAR ELS COSTOS I LA SEVA RELACIO AMB EL SISTEMA DE PRODUCCIO

- 6.1. Acumulació dels costos de producció per ordres de treball.
 - 6.1.1. Característiques generals.
 - 6.1.2. Càlcul dels costos unitaris: Per suma de component (Quadre de Repartiment).
 - 6.1.3. L'ordre de fabricació com a núcli del sistema de costos.
- 6.2. Acumulació dels costos per processos.
 - 6.2.1. Característiques generals.
 - 6.2.2. Càlcul dels costos unitaris: Per valors afegits (Quadre Matricial).
 - 6.2.3. Unitats equivalents, concepte i metodologia de càlcul. Impacte en el quadre matricial.

7.- CARACTERISTIQUES DEL PROCES PRODUCTIU QUE AFECTEN AL CALCUL I SISTEMA DE COSTOS

- 7.1. Costos en producció conjunta, subproductes i residus.
 - 7.1.1. Mètodes d'assignació dels costos en producció conjunta als productes.
 - Mètode de les unitats físiques.
 - Mètode del valor del preu de venda.
 - 7.1.2. Mètodes per la comptabilització dels subproductes.
- 7.2. Processos de fabricació simples (lineals i de produccions homogènies).
- 7.3. Processos no lineals o ramificats.
- 7.4. Heterogenitat entre les produccions de les Seccions.
- 7.5. Costos unitaris del període i càlcul de coeficients tècnics.
- 7.6. Impacte dels models de fabricació "JUST IN TIME" en el control de costos.

8.- COSTOS PER A LES DECISIONS A CURT TERMINI

- 8.1. Etapes en el procés de presa de decisions.
- 8.2. El concepte de dades rellevants.
- 8.3. Alternatives que es planteixen en la presa de decisions.
 - 8.3.1. Aceptar comandes especials.
 - 8.3.2. Fer o comprar.
 - 8.3.3. Eliminar un producte.
 - 8.3.4. Optimització de les instal·lacions amb només una restricció.
 - 8.3.5. Vendre o processar després del punt de separació.
 - 8.3.6. Reemplaçament de l'immovilitzat.

PART II

9.- ELS COSTOS ESTANDAR COM ELEMENT DE CONTROL DE GESTIO

- 9.1. Perquè Costos Estandar.
- 9.2. Interrelació dels costos estandar amb elements superiors del "management"; pressupost i pla estratègic.

10.- ASPECTES CRITICS EN L'ELABORACIO DEL PRESSUPOST.

- 10.1. Fases en el desenvolupament del pressupot.
 - 10.1.1. Pressupost de vendes.
 - 10.1.2. Determinació dels estandars tècnics.
 - 10.1.3. Pressupost de producció.
 - 10.1.4. Pressupost de compres.
 - 10.1.5. Pressupost d'inversió.
 - 10.1.6. Pressupost de costes de funcionament.
 - 10.1.7. Determinació del cost estandar unitari.
- 10.2. Estats econòmics-financers bàsic resultants del pressupost.
 - 10.2.1. Compte de resultats pressupostats.
 - 10.2.2. Pressupost de tresoreria.
 - 10.2.3. Balanç pressupostat.
- 10.3. Pressupost fixe - Pressupost flexible.
- 10.4. Comparació real pressupostat en el pressupost fixe (en un entorn de sistemes de costos històrics).

11.- PRESSUPOST FLEXIBLE

- 11.1. Limitacions del pressupost fixe.
- 11.2. Previsió de nivell d'activitat: activitat prevista i activitat normal-optima.
- 11.3. Pressupost flexible.
- 11.4. Comparació real-pressupostat en el pressupost flexible (en un entorn de sistemes de costos històrics).

12.- SISTEMES DE COSTOS ESTANDAR:

- 12.1. Cost unitari estandar com a unic cost unitari calculat.
- 12.2. Compte de resultats real en un sistema de costos estandar.
- 12.3. Alternatives d'imputació de costos: direct cost, full cost i altres variants.

13.- EL DIRECT COST EN SISTEMES DE COSTOS ESTANDAR

- 13.1. Determinació del cost unitari estandar.
- 13.2. Anàlisi de desviacions.
- 13.3. Esquema comptable bàsic i estructura del compte de resultats.

14.- EL FULL COST EN SISTEMES DE COSTOS ESTANDAR

- 14.1. Determinació del cost estandar unitari i enllaç amb el pressupost flexible.
- 14.2. Anàlisi de desviacions.
- 14.3. Esquema comptable bàsic, estructura del compte de resultats i diferències amb models basats amb el direct cost.

15.- EL MODEL DE SECCIONS EN UN SISTEMA DE COSTOS ESTANDAR

16.- IMPACTE DE LES FORMES ALTERNATIVES D'ACUMULAR COSTOS EN SISTEMES DE COSTOS ESTANDAR

- 16.1. Acumulació dels costos de producció per ordre de treball.
- 16.2. Acumulació dels costos de producció per processos.

17.- ASPECTES ADICIONALS QUE AFECTEN EN ELS SISTEMES DE COSTOS ESTANDAR

- 17.1. Imputació de costos d'aprovisionament.
- 17.2. Particularitats derivades del procés productiu.
 - 17.2.1. Producció conjunta.
 - 17.2.2. Heterogenitat: desviació en aprofitament.
- 17.3. Utilització de les seccions auxiliars.
- 17.4. Utilització de l'informació generada en sistemes de costos estandars en les valoracions de les existències de la comptabilitat externa: incorporació de les desviacions.
- 17.5. Existències de matèria primera valorades a cost real e impacte en l'esquema comptable bàsic.

18.- SISTEMES DE COSTOS ESTANDAR BASATS EN EL MODEL D'INPUTACIO GLOBALITZADA DELS COSTOS DE FABRICACIO

- 18.1. Comparació amb els models d'imputació individualitzada.
- 18.2. Formulació del pressupost flexible de cada secció.
- 18.3. Anàlisi de desviacions: model d'absorció.
- 18.4. Esquema comptable bàsic.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- E. GENESCA. - "Lecciones de Contabilidad Analítica". Publicació de la Facultat.
- POLIMENI, FABOZZI, ADELBERG.- "Contabilidad de Costos". Ed. McGraw-Hill.
- CHARLES T. HORNGREN. - "Contabilidad de Costos: un enfoque de gerencia". Ed. Prentice-Hall International.

Complementària

- E. SCHNEIDER.- "Contabilidad Industrial". Ed. Aguilar
- UNIVERSIDAD NACIONAL DE EDUCACION A DISTANCIA.- "Contabilidad de Costes".
- "Notes sobre Costos Estandar i Anàlisi de Desviacions". Publicació de la Facultat.
- VENTOSA.- "Contabilidad Analítica de Explotación". Col. Esade.; 1a.
- S. ALVAREZ LOPEZ.- "Contabilidad Analítica de Explotacion". Edit. Donostiarra.
- R.N. ANTONY.- "Sistemas de Costos Operativos". Ed. Ateneo.
- G. de BODT.- "Análisis de márgenes". Direc. Costing.
- BUENO CAMPOS y otros.- "Contabilidad Analítica". Edit. Instituto de Planificación Contable.
- L. CHARDONET.- "Contabilidad Analítica y Técnica de Gestión". Edit. Ibérico Europea de Ediciones, S.A.
- J. DEARDEN.- "Sistemas de Contabilidad de Costes y Control Financiero". Ed. Deusto.
- W.H. HARPER.- "Contabilidad de Costes. Edit. Edaf.
- R. IBÁÑEZ.- "Costes Standards por Secciones Homogéneas". Edit. Sagitario.
- JAMES A. CASHIN y RALPH S. POLIMENI.- "Fundamentos y técnicas de Contabilidad de Costos". Ed. MacGraw Hill.
- J.M. LANDA.- "Contabilidad Analítica" y "Contabilidad Analítica Aplicada". Edit. Deusto.
- C. MALLO.- "Contabilidad analítica". Ed. Instituto de Planificación contable.
- G. MARTEAU y J. SCHEID.- "Contabilidad analítica y control de gestión". Edit. Deusto.

AVALUACIONS; SEGUIMENT DEL CURS I PROVES:

Al llarg del curs es fixaran exercicis que caldrà entregar amb caràcter obligatori.

La nota final del curs es compondrà per una part del seguiment del curs, avaluat en la presentació d'exercicis i la seva discussió a classe i/o per les proves que es realitzaran al llarg del curs.

PROVES:

Hi haurà dues proves parcials (gener i maig) i dues finals (maig/juny i Setembre).

La prova de gener comprendrà la primera part del programa -històrics-: la de maig comprendrà la segona part -decisiones a curt termini i estandars-.

La nota mínima per aprovar es 5. Aquesta nota serà el promig de les notes dels dos parcials (si cap d'elles es inferior a 4).

En qualsevol cas la nota mínima per aprovar serà: 5.

Els parcials "NO" son alliberatoris.

L'examen "FINAL" de juny i setembre serà de "TOTA" l'assignatura.

HORARIS DE TUTORIES

Prof. A. Amorós: Dimarts de 12.00 a 13.30 hores.
Divendres de 12.00 a 13.30 hores.

Prof. B. Felip: Dilluns 18.00 a 20.30 hores.

Prof. A. Llorens: Dilluns 18.00 a 20.30 hores.

Prof. P. Nicolás: Dimecres 12.00 a 13.00 hores.
Divendres de 9.00 a 11.00 hores.